

Kragerø kommune

Planbestemmelser

Detaljregulering for E18 Kragerø - Bamble

PlanID: 3814_201

Saksnummer: 2023/4211

Vedtatt dato: 25.06.2026, sak 80/26

Dato: 19.12.2024

Dato for siste revisjon: 18.03.2026

.....
Ordførers underskrift

Planens hensikt

Planens hensikt er å legge til rette for bygging, drift og vedlikehold av E18 med nødvendige sidearealer.

1 Fellesbestemmelser for hele planområdet

1.1 Vertikalnivå

Planen har følgende vertikalnivå:

- Vertikalnivå 2 – på bakken/vannoverflaten og på bunnen. Suffiks: (formål)(nr.). For eksempel: AVG1.
- Vertikalnivå 3 – over bakken (bru/kulvert). Suffiks: (formål)(nr.)_(vertikalnivå 3). For eksempel: AVG1_3.

Hensynssoner og bestemmelsesområder er nummerert uavhengig av vertikalnivå.

1.2 Funksjons- og kvalitetskrav (pbl. §12-7 nr.4)

1.2.1 Estetikk, landskapsutforming og terrengbehandling

- Naturlik utforming skal legges til grunn for all terrengforming. Både det ferdige samferdselsanlegget og arealer som har vært anleggsområder skal så langt som mulig fremstå som en integrert del av landskapet når samferdselsanlegget er ferdigstilt. Terrengforming internt i anlegget og overganger mot tilstøtende terreng skal fremstå som naturlige. Alle arealer utenfor veiareal med teknisk anlegg skal arronderes og tilrettelegges for naturlig revegetering eller reetablering ved såing.
- Estetisk strategiplan* (Sweco 09.03.2026), er veiledende for utforming av samferdselsanlegget.

1.3 Verneverdi kulturmiljø/naturmiljø/naturressurser (pbl. §12-7 nr. 6)

1.3.1 Kulturmiljø

- Dersom det i forbindelse med tiltak oppdages automatisk fredete kulturminner, skal arbeidene straks stanses i den utstrekning det kan berøre kulturminnene eller deres sikringsone på 5 meter (lov om kulturminner §§ 4 og 6). Telemark fylkeskommune skal varsles.
- Før iverksettingen av tiltak i medhold av planen skal det foretas arkeologisk utgravning av de

berørte automatisk fredete kulturminner ID144999, 145001, 262959, 263315, 265842, 265844, 270910, 270911, 270912, 270916, 273136 og 273137-1 og 2 som er markert som bestemmelsesområde #12 i plankartet. Det skal tas kontakt med Telemark fylkeskommune i god tid før tiltaket skal gjennomføres slik at omfanget av den arkeologiske granskingen kan fastsettes.

De berørte automatisk fredete kulturminnene ID266110, ID272052, ID272566 merket som bestemmelsesområde #12 i plankartet kan fjernes uten videre arkeologiske undersøkelser.

1.3.2 Naturmiljø

- a) Der tiltaket berører myr skal det gjennomføres tiltak for å hindre drenering av myra, og hydrologiske og økologiske endringer skal begrenses. Skadereduserende tiltak for hver enkelt myr som påvirkes av tiltaket skal fremgå av entreprenørs miljøplan for anleggsfasen.
- b) Kantvegetasjon langs vassdrag og myr kan kun fjernes for å sikre teknisk gjennomføring i anleggsfasen, kantvegetasjonen kan ikke fjernes før arbeid i kantsonen påbegynnes. Når arbeidet er fullført skal kantsonen ha samme jordsmonn og mektighet som før inngrepet ble igangsatt, vegetasjon skal reetableres ved planting/såing.
- c) Ved reetablering ved planting/såing skal det brukes stedlige arter og rene masser.

1.3.3 Matjord

- a) Fulldyrket og overflatedyrket jord som blir permanent beslaglagt av samferdselsanlegget, skal gjenbrukes til jordbruksformål. Reetablert dyrka mark skal være egnet for tilsvarende jordbruksformål som omdisponert areal.
- b) Det er utarbeidet en matjordplan (Sweco 09.03.2026) som er veiledende for permanent og midlertidig omdisponert matjord og håndtering av matjord i anleggsfasen.
- c) Dersom A- og B-sjikt (matjordlaget) skal mellomlagres, skal maksimal rankehøyde være 3 meter. Rankene skal merkes med teig og sjikt. Det skal iverksettes tiltak for å hindre oppformering av ugress i rankene.
- d) Sjiktene skal tilbakeføres med samme sjiktvis oppbygning. Ved gjenoppbygging av fulldyrka jord skal A-sjikt ha en dybde på minimum 20 cm og B-sjikt ha en dybde på minimum 30 cm etter at massene har satt seg. Dette med mindre jordsmonnet er grunnere på omdisponert areal. Hvis A- og B-sjikt legges oppå sprengsteinsfylling skal det legges et sjikt over sprengsteinfyllingen som hindrer A- og B-sjikt i å trenge ned i sprengsteinfyllingen. Sjiktet må ha drenerende egenskaper. Større stein i A- og B-sjikt skal unngås. Matjorda skal være fri for planteskadegjørereren potetcystenematode (PCN), og ugressartene floghavre og hønsehirse før den blandes med annen matjord.
- e) Helningen på reetablerte områder med dyrka mark skal ikke overskride 1:5.
- f) Matjord bør ikke håndteres eller flyttes i særlig fuktige perioder/etter perioder med mye nedbør. Matjord bør være tørr under flytting og håndtering.

1.3.4 Vassdrag

- a) Vassdrag er innsjøer, elver, bekker og dammer. Ved planlegging og gjennomføring av tiltak som berører vassdrag skal *Notat Fysiske inngrep i vassdrag («Bekkenotat»)* (Sweco 11.11.2024), og resultatene fra kartlegging av før-tilstand i vannforekomster (NIBIO 2021) legges til grunn. Skadereduserende tiltak skal iverksettes fortløpende i den grad utslippskravene og overvåkningsdataene tilsier at det er nødvendig, for å ivareta vannforekomstenes økologiske og kjemiske tilstand.
- b) Rapportene *Kantvegetasjon langs vassdrag Nr. 2/2019* fra NVE, *Frie fiskeveger*, Statens vegvesen rapporter nr. 973/2024 og *Veier og dyreliv*, Statens vegvesen håndbok V134 er veiledende ved omlegging av vassdrag.
- c) Omlagte vassdrag skal opparbeides med naturlig bunnsubstrat, naturlig kurvatur og ha minimum areal og dybde som før inngrep. Omlagte vassdrag skal ha vannføring som er mest mulig lik opprinnelig, og det skal gjennomføres erosjonshindrende tiltak der det er nødvendig. Erosjonshindrende tiltak skal ivareta økologiske forhold.

- d) Der tiltak berører vassdrag skal det gjennomføres tiltak som hindrer at vann drenerer inn i sideliggende veifyllinger eller ned i grunnen, for å hindre tørrlegging.

1.4 Miljøkvalitet (pbl. §12-7 nr. 3 og 4)

1.4.1 Byggherrens miljøplan fra reguleringsplanfase (miljøoppfølgingsplan)

- a) *Byggherrens miljøplan fra reguleringsplanfase* (Sweco 11.11.2024) skal legges til grunn for alt arbeid knyttet til samferdselsanlegget. Miljøplanens føringer og krav for å oppnå miljøkvalitet skal ivaretas på en systematisk måte i anleggsfasen og ved videre drift av anlegget.
- b) Entreprenør skal, basert på byggherrens miljøplan fra reguleringsfasen, utarbeide en egen miljøplan for anleggsfasen, samt en miljøplan for driftsfasen.

1.4.2 Viltgjerd

Viltgjerd er vist med linjesymbol for sikringsgjerd i plankartet. Plassering av viltgjerdene kan justeres innenfor formålene under *Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur*. I tilknytning til kryssområder skal det etableres fluktmulighet for vilt.

1.4.3 Luftkvalitet

For bebyggelse som påvirkes av denne reguleringsplanen, innenfor og utenfor planområdet, skal anbefalingene i *Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520/2012*, legges til grunn for anleggs- og driftsfase.

1.4.4 Støy

- a) *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2021* tabell 2 skal legges til grunn for detaljering av langsgående støykjermingstiltak ved støykilde og lokale tiltak mot luftoverført støy fra ny eller utbedret vei.
- b) Langsgående støykjermingstiltak ved støykilde skal opparbeides som vist i plankart med juridisk linje og innenfor bestemmelsesområde #2_S. Høyder på skjermingstiltakene er angitt i *Fagrapport støy* (Sweco 11.11.2024). Ved justering av senterlinje og tilhørende areal iht. 2.3.1 a) og b) skal langsgående skjermingstiltak justeres slik at støynivå på fasade gitt i støyrapport ikke overskrides med mer enn 1 dB.
- c) Bygninger med støyfølsom bruk som får støynivå over grenseverdi i T-1442/2021 tabell 2 ved fasade og/eller på uteareal skal utredes for lokale tiltak. Størrelsen på uteplass med støynivå under grenseverdi skal minimum være på 13 m². Det tillates å etablere innglasset uteplass dersom dette er nødvendig for å oppnå støynivå lik grenseverdi eller lavere i uteoppholdsarealet.
- d) Boliger skal sikres støynivå i oppholds- og soverom lik eller under grenseverdi gitt i NS8175:2012 lydklasse C. Lydklasse D kan brukes i forbindelse med tiltak på eldre, verneverdige bygninger dersom grenseverdier for lydklasse C medfører en uforholdsmessig stor kostnad, eller ikke er mulig å oppnå.
- e) Støyprognoser for bygge- og anleggsfasen iht. T-1442/2021 med veileder M-2061, med tilhørende plan for avbøtende tiltak, skal være utarbeidet før anleggsstart.

1.4.5 Vern mot forurensing

- a) For å hindre spredning av uønskede organismer skal vann som blir brukt i anleggsfasen ikke flyttes mellom vassdrag.
- b) Forekomst av fremmede, skadelige arter skal kartlegges før anleggsstart, og det skal gjennomføres tiltak for å sikre at slike arter ikke spres under anleggsarbeidet.
- c) Det skal gjennomføres tiltak for å redusere partikkelavrenning og annen forurensing i anleggsfasen.
- d) Det skal utarbeides et overvåkingsprogram som er egnet til å følge opp utslippstillatelser for midlertidige og permanente tiltak der det er fare for forurenset avrenning til sjø og vassdrag.

1.4.6 Håndtering av syredannende berg

- a) Syredannende berg definert som farlig avfall etter avfallsforskriften, skal fraktes til godkjent mottak for håndtering av massene. Før anleggsarbeid igangsettes skal det foreligge avtale om mottak av syredannende berg definert som farlig avfall. Massene skal ikke mellomlagres.
- b) Syredannende berg (NAGpH<4,5) som ikke defineres som farlig avfall skal lagres i de permanente masselagrene regulert til LAA1, LAA2, LAA13 og LAA17. Før det lagres syredannende berg innenfor områdene skal nødvendige tillatelser foreligge, og nødvendige tiltak mot forurensing skal være planlagt, etablert og godkjent av relevant myndighet. Massene skal ikke mellomlagres.

1.5 Dimensjonering av anlegg for flom og overvann (pbl. §12-7 nr. 4)

Samferdselsanlegget skal utformes slik at naturlige flomveier ivaretas. Overvann skal håndteres innenfor planområdet, og fortrinnsvis infiltreres og ledes kontrollert til vassdrag/resipient. Det skal sikres at tredjepart ikke påføres økt flomfare som følge av samferdselsanlegget.

1.6 Byggegrense (pbl. §12-7 nr. 2)

Byggegrense mot fremtidig E18 er 55 meter målt fra formåls grensen til veg (o_V) frem til veien er ferdig etablert. Når veien er ferdig etablert, er byggegrense 50 meter målt fra senterlinje i ytterste kjørebane.

2 Arealformål

2.1 Fellesbestemmelse om eierform (pbl. § 12-7 nr. 14)

- a) Arealformål benevnt med «o_» skal være offentlig eiendom.
- b) Arealformål uten benevnelse skal ha annen eierform.

2.2 Bebyggelse og anlegg (pbl. § 12-5 nr.1)

2.2.1 Bebyggelse og anlegg (BA)

Innenfor BA skal arealformål og bestemmelser i eksisterende planer gjelde foran denne planen fra ett år etter at hele samferdselsanlegget er satt i ordinær drift. Dette gjelder følgende planer:

PlanID	Plannavn
2019001	Kommuneplanens arealdel for Kragerø 2018-2030
2009156	Kragerø Næringspark - Kåsa
200024B	Fikkjebakke øst
197924A	Fikkjebakke
201561d	Detaljreguleringsplan for Del av Tangenkrysset
2001118	Haugbakkane Farsjø

2.3 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (pbl. § 12-5 nr.2)

2.3.1 Fellesbestemmelser for samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (pbl. § 12-7 nr. 1 og 4)

- a) Regulert senterlinje på E18 (o_V, o_V_3) tillates justert vertikalt med +2 meter/-5 meter i forhold til høyde som vist i plankart. Horisontalt tillates regulert senterlinje justert innenfor areal regulert til o_V, o_V_3, o_SK og o_SK_3. Sideareal og konstruksjoner tillates justert tilsvarende, innenfor samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur med tilhørende underformål.
- b) Plassering av avkjørsler vist med pil på plankartet er veiledende, men antall avkjørsler og hvilken vei eiendommene skal ha avkjørsel fra, er bindende.
- c) Innenfor arealformålene kan det etableres tiltak for veiovervann som tilfredsstillende renskrav i utslippstillatelse fra forurensningsmyndighet.
- d) Det skal vurderes om det kan produseres fornybar energi innenfor formålene. Hensyn til fremkommelighet, trafiksikkerhet, drift og vedlikehold, samt tilpasning til terreng skal vektlegges i vurderingen.

2.3.2 Veg (V, V_3)

Arealformålet omfatter areal regulert til planlagt E18. Innenfor arealformålet er det tillatt å etablere vei med sideareal, tekniske anlegg og installasjoner som er nødvendig for samferdselsanlegget.

2.3.3 Kjøreveg (KV, KV_3)

Arealformålet omfatter areal regulert til kjøreveier med nødvendig sideareal, tekniske anlegg og installasjoner.

2.3.4 Fortau (FO, FO_3)

Innenfor arealformålet skal det etableres fortau.

2.3.5 Gang-/sykkelveg (GS)

Innenfor arealformålet skal det etableres gang- og sykkelvei.

2.3.6 Gangveg/gangareal (GG)

Innenfor arealformålet skal det være passasje for gående.

2.3.7 Annen veggrunn – tekniske anlegg (AVT)

Innenfor arealformålet er det tillatt å etablere renselanlegg med tilhørende adkomst, inkludert vei- og manøvreringsareal, parkering, driftsområder, samt andre tekniske installasjoner inkludert anlegg for produksjon av fornybar energi, innretninger og tiltak for bygging, drift og vedlikehold av samferdselsanlegget.

2.3.8 Annen veggrunn – grøntareal (AVG1-3)

- a) Innenfor o_AVG1 er det tillatt å etablere grøfter, renselanlegg, skjærings- og fyllingskråninger, permanent lagring av masser, stabiliserende tiltak, grøntarealer, kulverter, støyskjermingstiltak, sikringsgjerdet/-tiltak, støttemurer, tekniske installasjoner inkludert anlegg for produksjon av fornybar energi, konstruksjoner for bru, digital infrastruktur, landbruksveier og turstier, samt andre innretninger og tiltak for bygging og drift av samferdselsanlegget.
- b) Innenfor o_AVG2 er det kun tillatt å etablere konstruksjoner for bru.
- c) o_AVG3 ved Tyvannselva er avsatt for plassering av planter av arten buskvikke som kan flyttes fra hensynssone H560_1.

2.3.9 Kollektivknutepunkt (KK)

Innenfor o_KK (Fikkjebakke) skal det etableres kollektivknutepunkt med veiareal, parkeringsareal og oppstillingsplasser for buss, med:

- Minimum 60 parkeringsplasser for personbil. Av disse skal minimum 4% være tilrettelagt for forflytningshemmede og minimum 4% være tilrettelagt for etablering av ladestasjon for elektriske biler.
- Sykkelparkering for minimum 55 sykler av ulike dimensjoner.
- Minimum 3 oppstillingsplasser for buss i terminalløsning.

2.3.10 Kollektivholdeplass (KH)

Innenfor o_KH skal det etableres kollektivholdeplasser med leskur.

2.3.11 Pendler-/innfartsparkering (PI1-2)

- a) o_PI1 (Gjerdemyra nord) skal etableres med minimum 15 parkeringsplasser for personbil. Av disse skal minimum 4% være tilrettelagt for forflytningshemmede og minimum 4% være tilrettelagt for etablering av ladestasjon for elektriske biler.
- b) o_PI2 (Gjerdemyra sør) skal etableres med minimum 50 parkeringsplasser. Av disse skal minimum 4% være tilrettelagt for forflytningshemmede og minimum 4% være tilrettelagt for etablering av ladestasjon for elektriske biler.

2.3.12 Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturstråser (SK, SK_3)

- a) Arealformålet består av *veg, kjøreveg, annen veggrunn – tekniske anlegg og annen veggrunn – grøntareal*, og tilrettelegger for fleksibilitet i planen.

- b) Innenfor arealformålet er det tillatt å gjennomføre tiltak i tråd med formålene *veg, kjøreveg, fortau, gang-/sykkelveg, gangveg/gangareal, annen veggrunn – tekniske anlegg og annen veggrunn – grøntareal, kollektivknutepunkt, kollektivholdeplass og pendler-/innfartsparkering* som angitt i bestemmelse 2.3.2 – 2.3.11.

2.3.13 Angitte samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraséer kombinert med andre angitte hovedformål (SAA1-7)

- a) Arealformålet består av *annen veggrunn – grøntareal* kombinert med *landbruks-, natur- og friluftsområder samt reindrift*, og tilrettelegger for faunapassasjer.
- b) Det skal utarbeides en overvåkingsplan der viltets bruk av faunapassasjene overvåkes av fagkyndig fra ett år før anleggsstart og fem år inn i driftsfasen. Avbøtende tiltak i form av justeringer av vegetasjon og terreng på faunapassasjen og tiliggende arealer, skal iverksettes dersom en faglig vurdering av overvåkingsdataene tilsier at det er nødvendig.
- c) o_SAA1 omfatter sideterrenget som skal utformes for å ivareta funksjonen til faunapassasjene. Områdene skal ikke ha helning brattere enn 1:2, og skal tilpasses sideterrenget. Områdene skal tilrettelegges med et jordlag som muliggjør naturlig revegetering. Områdene skal reetableres ved planting med stedegen vegetasjon, inkludert trær, for å sikre faunapassasjenes funksjon.
- d) Innenfor o_SAA2 (Nygård vest) skal det sikres passasjemulighet for hjortevilt under brua, med høyde opp til underkant bru på minimum 5 meter. Innenfor #2_V1 kan det etableres landbruksveg iht. bestemmelse 4.1.4. Sideterrenget under konstruksjonen skal bearbeides ved å fjerne eksisterende murer og tilpasse sideterrenget til konstruksjonen.
- e) Innenfor o_SAA3 (Brynemo) skal det etableres faunapassasje gjennom kulvert med minimum bredde 15 meter og minimum høyde 5 meter. Innenfor #2_V9 kan det etableres landbruksveg iht. bestemmelse 4.1.4.
- f) Innenfor o_SAA4 (Hegland) skal det etableres faunapassasje gjennom kulvert med minimum bredde på 24 meter og minimum høyde 5 meter. Det er ikke tillatt å etablere veier og/eller gjennomføre andre tiltak som kan påvirke faunapassasjens funksjon i negativ grad.
- g) Innenfor o_SAA5 (Tyvannselva) er det tillatt å etablere konstruksjoner for bru med tilhørende nødvendig anlegg. Det er ikke tillatt å etablere permanente veier og/eller gjennomføre andre tiltak som kan påvirke faunapassasjens funksjon i negativ grad.
- h) O_SAA6 (Tisjømyra) skal ivaretas som myrområde. Det skal sikres passasjemulighet for hjortevilt under brua. Høyde opp til underkant bru skal være minimum 5 meter, og lengde på brua skal være minimum 40 meter. Det kan etableres én akse for brua med stålørspeler gjennom myra ned til berg.
- i) Innenfor o_SAA7 (Auråa) kan det etableres konstruksjoner for bru med tilhørende nødvendig anlegg. Innenfor området skal det etableres en passasjemulighet for hjortevilt under brua, med høyde opp til underkant bru på minimum 5 meter, og bredde på brua skal være minimum 30 meter. Innenfor #2_V24 kan det etableres landbruksveg iht. bestemmelse 4.1.4.

2.4 Landbruks-, natur- og friluftformål samt reindrift (pbl. § 12-5 nr. 5)

2.4.1 LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag (LNFR)

- a) Innenfor arealformålet er det tillatt å etablere nødvendige tiltak for landbruks- og gårdstilknyttet næring basert på gårdens ressursgrunnlag.
- b) Fjellrensk og bergsikring som del av bygging og drift av samferdselsanlegget tillates.
- c) Ved etablering eller oppgradering av landbruksveier tillates skjæringer og fyllinger etablert innenfor arealformålet.
- d) Etablering av grøfter og omlegging av bekker tillates innenfor arealformålet.
- e) Innenfor arealformålet kan det gjennomføres nødvendige tiltak for å bedre sikkerheten mot flom og erosjon.

2.4.2 Naturformål (N)

Innenfor N (Tisjømyra) skal myrene restaureres ved å tette grøftene i området. Det skal utarbeides en restaureringsplan før arbeidet starter.

2.4.3 LNFR formål kombinert med andre angitte hovedformål (LAA1-18)

- a) Arealformålet består av *landbruks-, natur- og friluftformål samt reindrift* kombinert med *bebyggelse og anlegg*, og tilrettelegger for permanent masselagring.
- b) Før ferdigstilling av samferdselsanlegget skal areal innenfor LAA, som benyttes til permanent masselager, arronderes og tilpasses omkringliggende naturlig terreng og formasjoner.
- c) Områder som ikke skal være nykonstruert myr, skal reetableres med stedlige masser egnet for naturlig revegetering, med mektighet som muliggjør etablering av tilsvarende vegetasjon som før inngrepet. Eksisterende toppdekke i områdene tas vare på og legges på igjen i størst mulig grad.
- d) Behov og omfang av renseløsninger avklares i forbindelse med søknad om utslippstillatelse for anleggsfasen. Adkomstvei til renseløsninger kan etableres innenfor områdene.
- e) Innenfor LAA1 (Fikkjebakke vest 1) kan det etableres permanent masselager for syredannende berg som ikke defineres som farlig avfall, forutsatt at det foreligger tillatelse etter forurensingsloven. Det kan også lagres rene masser i området. Masser som lagres skal bygges opp med stabile, komprimerte fyllinger. Det kan lagres inntil 90 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 145 innenfor området.
- f) Innenfor LAA2 (Fikkjebakke vest 2) kan det etableres permanent masselager for syredannende berg som ikke defineres som farlig avfall, forutsatt at det foreligger tillatelse etter forurensingsloven. Det kan også lagres rene masser i området. Masser som lagres skal bygges opp med stabile, komprimerte fyllinger. Det kan lagres inntil 80 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 145 innenfor området.
- g) Innenfor LAA3 (Fikkjebakke vest 3) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Masser som lagres skal bygges opp med stabile, komprimerte fyllinger. Det kan lagres inntil 110 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 135 innenfor området. Areal innenfor LAA3 hvor det er myr skal unngås, med mindre resten av området er utnyttet fullt ut.
- h) Innenfor LAA4 (Fikkjebakke vest 4) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Masser som lagres skal bygges opp med stabile, komprimerte fyllinger. Det kan lagres inntil 90 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 135 innenfor området. Areal innenfor LAA4 hvor det er myr skal unngås, med mindre resten av området er utnyttet fullt ut.
- i) Innenfor LAA5 (Fikkjebakke øst) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. I området er det tillatt med midlertidig knusing og bearbeiding av masser. Det kan lagres inntil 250 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 135 innenfor området.
- j) Innenfor LAA6 (Langås nord) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Det kan lagres inntil 100 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 120 innenfor området.
- k) Innenfor LAA7 (Langås sør) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Det kan lagres inntil 25 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 80 innenfor området.
- l) Innenfor LAA8 (Gjerdemyra) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Det kan lagres inntil 90 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 90 innenfor området.
- m) Innenfor LAA9 (Bjønnås vest) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Det kan lagres inntil 110 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 125 innenfor området.
- n) Innenfor LAA10 (Bronås) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Det kan lagres inntil 125 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 90 innenfor området.

- o) LAA11 (Bjønnås øst) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Det kan lagres inntil 40 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 80 innenfor området.
- p) Innenfor LAA13 (Ødegård) kan det etableres permanent masselager for syredannende berg som ikke defineres som farlig avfall, forutsatt at det foreligger tillatelse etter forurensingsloven. Det kan også lagres rene masser i området. Det kan lagres inntil 150 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 105 innenfor området.
- q) Innenfor LAA12 (Dammkjerr), LAA14 (Ødegård nord), LAA15 (Mastereidmyra) og LAA16 (Bjønnheia) skal det etableres nykonstruert myr for permanent lagring av myrmasser som må flyttes i forbindelse med etablering av samferdselsanlegget. Nykonstruert myr skal så langt som mulig bygges opp med lagdeling som i en naturlig myr, og tilpasses topografi, lokal- og mikroklima og egenskapene til torvmassene som skal deponeres. Nykonstruert myr skal vegeteres med torvdannende, stedeagne planter tilpasset forholdene på den nye myra. Dersom eksisterende toppdekke er egnet, skal det tas vare på og brukes om igjen. Før arbeidet starter skal det utarbeides en detaljert plan for nykonstruerte myrer.
- r) Innenfor LAA17 (Vestre Hulldalsstranda) kan det etableres permanent masselager for syredannende berg som ikke defineres som farlig avfall, forutsatt at det foreligger tillatelse etter forurensingsloven. Det kan også lagres rene masser i området. Det kan lagres inntil 180 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 75 innenfor området. Tiltak i anleggsfase og permanent fase gjennomføres på en måte som opprettholder den økologiske og kjemiske tilstanden i Hullvann.
- s) Innenfor LAA18 (Vestre Hulldalsstranda) kan det etableres permanent masselager for rene overskuddsmasser fra samferdselsanlegget, herunder ikke-syredannende sprengstein. Det kan lagres inntil 200 000 m³ masser med maksimal kotehøyde 100 innenfor området. Tiltak i anleggsfase og permanent fase gjennomføres på en måte som opprettholder den økologiske og kjemiske tilstanden i Hullvann.

2.5 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (pbl. § 12-5 nr. 6)

2.5.1 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (BSV)

Arealformålet kan benyttes til natur- og friluftsområde i vassdrag. Det skal ikke plasseres brufundament eller andre installasjoner fra samferdselsanlegget innenfor arealformålet.

2.5.2 Angitt formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone kombinert med andre angitte hovedformål (VAA1-2)

- a) Arealformålet består av *bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone* kombinert med *annen veggrunn – grøntareal*, for tiltak i sjø og vassdrag.
- b) Innenfor o_VAA1 (Tisjø bru) kan det etableres maksimalt to søyleakser for bru. Overkant av fundament skal ligge i nivå med eksisterende innsjøbunn eller lavere. Det er ikke tillatt å etablere permanent fylling innenfor området.
- c) Innenfor o_VAA2 (Vesterbekkilen, Stidalskilen, Hullvann) er det tillatt å fylle rene masser ut i vannet. Fyllingen over vannlinjen skal gis en naturlig linjeføring med variasjon i helningsgrader og retninger.

3 Hensynssoner (pbl. § 12-6)

3.1 Sikrings- og faresoner (H110, H310, H320, H410) (pbl. § 12-7 nr. 2)

3.1.1 Sikringssone – Nedslagsfelt drikkevann (H110)

- a) Det skal ikke igangsettes tiltak i forbindelse med samferdselsanlegget innenfor sikringssone - nedslagsfelt drikkevann H110, før det foreligger tiltaksplan for drikkevann og denne er akseptert av vannverkseier og Mattilsynet.
- b) Det skal gjennomføres tiltak i forbindelse med sikring av drikkevannskilden. Sikringstiltak som hindrer avrenning og spredning av forurensning skal gjennomføres slik at den del av samferdselsanlegget som berører nedslagsfeltet ikke påvirker vannkvaliteten negativt.

- c) Samferdselsanlegget innenfor hensynssonen skal sikres mot utforkjøring både i anleggs- og driftsfasen.

3.1.2 Faresone – Ras- og skredfare (H310_1-2)

Innenfor faresone H310 skal det gjennomføres nødvendige sikringstiltak for å få skredsannsynligheten ned på akseptabelt nivå iht. *N200 Vegbygging*, Statens vegvesen vegnormal.

3.1.3 Faresone – Flomfare (H320)

Innenfor faresone H320 kan det i tillegg til tiltak regulert i planen, etableres tiltak for flomsikring, iht. bestemmelse 1.5 *Dimensjonering av anlegg for flom og overvann*.

3.1.4 Krav vedrørende infrastruktur (H410)

Innenfor H410 skal de kommunale vannledningene legges om i forbindelse med etablering av samferdselsanlegget, tiltaket skal på forhånd avklares med ledningseier.

3.2 Særlige hensyn til landbruk, reindrift, friluftsliv, grønnstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø (H530, H560, H570) (pbl. § 12-7 nr. 2 og 6)

3.2.1 Hensyn friluftsliv (H530_1-5)

- a) Innenfor hensynssonene H530_1 (Folemyra), H530_3 (Tisjømyrane), H530_4 (Ødegård) og H530_5 (Auråa) skal det etableres turstier. Stiene er uten krav om universell utforming. Nye stier skal etableres med enkel standard som smale, tråkkede stier, eventuelt belagt med bark der det er nødvendig. Stiene skal tilpasses terrenget for å redusere inngrep i naturverdier, og skal legges utenom eventuelle myr- og våtdrag. Traséene ryddes for vegetasjon, i en bredde på 1-1,5 meter. Vegetasjon og bakkevegetasjon skal i minst mulig grad berøres utenom stitraséene. Stiene skal kobles på eksisterende stinett.
- b) Innenfor hensynssone H530_2 (Kragerøbanen) skal turveien tilbakeføres til opprinnelig stand dersom den blir påvirket i anleggsfasen.

3.2.2 Bevaring naturmiljø (H560_1-4)

- a) Innenfor hensynssone H560_1 (Tyvannselva) skal planter av den sterkt truede arten buskvikke som står i fare for påvirkning av samferdselsanlegget flyttes. Plantene skal flyttes til et område med tilsvarende økologiske forhold, i hovedsak innenfor areal o_AVG3, eller andre egnede områder i nærheten.
- b) Innenfor hensynssone H560_2 (Mastereidmyra, Bjønnheia, Auråa, Huldalsstranda, Plassen) skal naturtypen bevares. I anleggsfasen skal området sikres med fysisk gjerde og skilting for å sikre at naturtypen ikke skades. Bruk og vedlikehold av eksisterende landbruksveier innenfor områdene er tillatt både i anleggsfasen og i permanent fase.
- c) Innenfor hensynssone H560_3 (Folemyra, Huldalsstranda, Plassen) skal naturtypen bevares dersom det er mulig ut fra anleggstekniske hensyn. Vegetasjon innenfor hensynssonen skal ikke fjernes før arbeid i hensynssonen påbegynnes.
- d) Innenfor hensynssone H560_4 (Stegheia) skal naturtypen bevares dersom det er mulig ut fra anleggstekniske hensyn. Vegetasjon innenfor hensynssonen skal ikke fjernes før arbeid i hensynssonen påbegynnes. Viltgjerde kan etableres innenfor hensynssonen.

3.2.3 Bevaring kulturmiljø (H570)

Hensynssonen skal fungere som sikringsareal rundt automatisk fredet kulturminne. Terrenginngrep, massedeponering, riggområder, anleggstrafikk og andre tiltak som kan skade eller svekke kulturminnets verdi/ lesbarhet er ikke tillatt. For å sikre at kulturminner ikke skades, skal utbygger sørge for at hensynssonen i anleggsfasen sikres med fysisk gjerde og skilting.

3.3 Båndlagte områder (H730, H740) (pbl. § 12-7 nr. 6)

3.3.1 Båndlegging etter lov om kulturminner (H730_1-5) Automatisk fredet kulturminne.

I områdene finnes automatisk fredet kulturminne. Det er ikke tillatt å sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme de automatisk fredete kulturminnene eller framkalle fare for at dette kan skje.

3.3.2 Båndlegging etter andre lover – Energiloven (H740)

Det er ikke tillatt med ny bebyggelse innenfor hensynssonen. Alt anleggsarbeid og alle tiltak i terrenget innenfor hensynssonen skal på forhånd avklares med ledningseier.

4 Bestemmelsesområder (pbl. § 12-7 nr. 2 og 12)

4.1 Vilkår for bruk av areal, bygninger og anlegg (#2)

4.1.1 #2_B. Handlingsrom bru/kulvert

- Innenfor bestemmelsesområdene tillates en forskyvning av bruene/kulvertene i både horisontalnivå og vertikalnivå. Forskyvninger i vertikalnivå følger eventuelle justeringer iht. 2.3.1 a).
- Innenfor #2_B1 (Nygård) skal det etableres skulder for myke trafikanter på sørsiden av o_KV.
- Innenfor #2_B2 (Fikkjebakke) skal det etableres en forbindelse på tvers av E18 som knytter seg på offentlig veinett, dimensjonert for vogntog.

4.1.2 #2_R. Handlingsrom rør

Det skal sikres tilstrekkelig vanngjennomstrømning i fyllingen mellom Stidalskilen og Hullvann, med hensiktsmessig passasje for fisk i driftsfasen.

4.1.3 #2_S. Støyskjermingstiltak

Innenfor #2_S skal det etableres støyskjermingstiltak i form av skjermmer eller voller. For voller gjelder at topp voll skal plasseres innenfor bestemmelsesområdet.

4.1.4 #2_V1-27. Handlingsrom veg

- Innenfor #2_V skal eksisterende vei opprettholdes, eller det skal etableres ny vei for å sikre adkomst og rettigheter til eiendom som blir påvirket av samferdselsanlegget. Eksisterende eller nye veier og veier regulert til kjøreveg (KV) kan justeres innenfor #2_V.
- I oversikten under fremgår minimum veiklasse som nye veier må etableres med, samt brukere av veiene. Listen over brukere er ikke uttømmende, og andre brukere kan få rettigheter til veiene ved behov.
- Veiene kan benyttes som adkomst for drift og vedlikehold av E18.

Kode i plankart	Eiendommer	Minimum veiklasse/ beskrivelse for ny vei
#2_V1	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 7, med felles lasteplass inntil Gamle Sørlandske.
#2_V2	59/9, 59/12	Landbruksveg klasse 8
#2_V3	59/9, 59/12. Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 3
#2_V4		Avkjørsel fra E18 for drift og vedlikehold av masselager, stengt for alminnelig ferdsel.
#2_V5	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 3
#2_V6	58/1, 58/2	Landbruksveg klasse 7, med felles snu- og lasteplass.
#2_V7	58/4	Avkjørsel

#2_V8	58/1, 58/2	Landbruksveg klasse 3, med felles snu- og lasteplass for vogntog sør for planlagt E18.
#2_V9	58/1	Landbruksveg klasse 7, med felles snu- og lasteplass for vogntog sør for planlagt E18.
#2_V10	57/3, 57/7. Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 4, med felles snu- og lasteplass for vogntog nord for planlagt E18.
#2_V11	57/3, 57/7	Landbruksveg klasse 7
#2_V12	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 3
#2_V13	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 3
#2_V14	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 3
#2_V15	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 3
#2_V16	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 3, med felles snu- og lasteplass for vogntog sør for planlagt E18.
#2_V17	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Avkjørsel
#2_V18	Eiendommer som har adkomst fra eksisterende vei, skal fortsatt ha adkomst.	Landbruksveg klasse 3
#2_V19	48/9	Landbruksveg klasse 7
#2_V20	48/11, 48/25	Landbruksveg klasse 3, med felles snu- og lasteplass for vogntog innenfor bestemmelsesområdet.
#2_V21	48/11	Landbruksveg klasse 3
#2_V22	48/3, 48/11	Landbruksveg klasse 7
#2_V23	48/11, 48/7, 48/3, 47/4, 47/5, 47/17, 47/1, 49/5, 61/1 (Bamble)	Landbruksveg klasse 3, med felles snu- og lasteplass for vogntog i enden av veien ved Stidalskilen.
#2_V24	47/5, 47/4, 47/1, 61/1 (Bamble)	Landbruksveg klasse 3
#2_V25	47/5, 49/5, 61/1 (Bamble)	Landbruksveg klasse 3
#2_V26	47/5, 49/5, 49/9, 49/3, 61/1 (Bamble)	Landbruksveg klasse 3. Avkjørsel fra E18 for drift og vedlikehold av masselager, stengt for alminnelig ferdsel.
#2_V27	49/5, 49/9, 49/3, 61/1 (Bamble), 61/8 (Bamble), 61/6 (Bamble), 61/24 (Bamble)	Landbruksveg klasse 3, med felles snu- og lasteplass inntil #2_V26.

4.2 Krav om nærmere undersøkelser, overvåking og klargjøring av virkninger (#12)

4.2.1 #12. Kulturminner (#12_IDnr)

Se fellesbestemmelse 1.3.1 *Kulturmiljø* bokstav b) for føringer om #12.

4.2.2 #12_2. Undersøkelse av grunnforurensing (#12_2)

Innenfor bestemmelsesområdene skal det gjennomføres nødvendige undersøkelser for å kartlegge eventuell forekomst og omfang av forurensing i grunnen, i henhold til gjeldende regelverk for forurenset grunn.

4.2.3 #12_3. Undersøkelse av grunnforurensing ved inngrep i grunnen (#12_3)

Dersom det skal utføres fysiske inngrep i grunnen skal det gjennomføres nødvendige undersøkelser for å kartlegge eventuell forekomst og omfang av forurensing i grunnen i henhold til gjeldende regelverk for forurenset grunn.

4.3 Midlertidig bygge- og anleggsområde (#MBA1-5)

- a) Midlertidige bygge- og anleggsområder skal tilbakeføres til arealbruk som var før igangsetting av tiltaket, senest innen ett år etter at hele samferdselsanlegget er satt i ordinær drift.
- b) Før nødvendig anleggstrafikk skal foregå på matjord må A-sjikt skaves av og rankes, og B-sjikt dekkes med duk før etablering av anleggsvei. Det skal ikke lagres andre masser enn matjord på B-sjiktet.
- c) Dersom anleggstrafikk må foregå på myr skal det gjennomføres tiltak for å minske inngrep i myra.
- d) #MBA1 tillates benyttet til anleggsdrift, herunder bygging av anleggsveier, riggområder, midlertidig lagring av jord- og steinmasser, samt andre midlertidige tiltak som er nødvendig for anleggsgjennomføringen.
- e) Innenfor #MBA2 er det kun tillatt med tiltak for å hindre partikkelavrenning i anleggsfasen, herunder nødvendig tilrettelegging for adkomst til sjø og vassdrag på eksisterende landbruksvei.
- f) Innenfor #MBA3 er det kun tillatt med mudring, samt tiltak for å hindre partikkelavrenning i anleggsfasen.
- g) Innenfor #MBA4 (Tisjø) kan det etableres midlertidig fylling i vannet for å muliggjøre bygging av fundamenter og søyler for bru. Det skal sikres tilstrekkelig gjennomstrømning i fyllingen med midlertidig bru eller rør, iht. *Fagrappport hydrologi* (Sweco, 11.11.2024).
- h) Innenfor #MBA5 (Tisjømyra) tillates nødvendig anleggstrafikk forutsatt bruk av egnede tiltak som ivaretar myra.

5 Rekkefølgebestemmelser (pbl. § 12-7 nr. 10)

5.1 Tiltak som skal være gjennomført før igangsetting av anleggsarbeidet

- a) Plan for drikkevannsforsyning basert på kartlegging av eksisterende private drikkevannsforsyninger, samt nødvendige avbøtende tiltak skal være ferdigstilt før igangsetting av anleggsarbeid. Med anleggsarbeid i denne bestemmelsen menes ikke avbøtende tiltak for drikkevannsforsyning.
- b) Langs eksisterende E18 på strekningen mellom nytt kryss på Gjerdemyra og ny rundkjøring mellom eksisterende E18 og Farsjøveien skal det etableres løsning for myke trafikanter.

5.2 Tiltak som skal være gjennomført før åpning for ordinær drift av hele samferdselsanlegget

- a) Nødvendige tiltak mot støy skal være ferdigstilt.
- b) Veier som berøres av tiltaket regulert til kjøreveg (KV) eller #2_V, kollektivknutepunkt, kollektivholdeplasser, pendler-/innfartsparkering, fortau og gang- og sykkelveier skal være ferdigstilt.
- c) Plan for tilbakeføring til LNFR formål av eksisterende E18 på strekningen mellom Nygård og Tangen skal være utarbeidet.

5.3 Tiltak som skal være gjennomført innen et år etter åpning for ordinær drift av hele samferdselsanlegget

- a) Alle områder regulert til formål innenfor *samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur* skal være ferdigstilt.
- b) Arbeidet med tilbakeføring av eksisterende E18 på strekningen mellom Nygård og Tangen skal være igangsatt.